

«Es esmu tērvetnieks...»

Dinozauri – tā savu grupu «Tērvete» reizēm dēvē Artūrs Reiniks. Joks, protams, lai uzsvērtu to, ka grupa ir jau dikti sena. Tomēr pats fakts, ka «Tērvete» šajā tik mainīgajā mūziķu pasaulē pastāv jau 34 gadus, gan nav nekāds joks. Tas ir pat ļoti nopietni.

34 gadi bez «villošanās»

Iespējams, palīdz tas, ka grupa patiesībā ir tikai viņi divi vien – Artūrs Reiniks un Oskars Andrušāns. Koncertos gan ik pa laikam kā fona vokālistes var redzēt divas brīnišķīgas meitenes – Kristīni Panko un bijušo tērvetnieci Eritu Karlsoni, ar kurām studijā tapušas diezgan daudz dziesmas, taču arī ar meitenēm kašķu nav bijis. Grupā lomas un vietas sadalītas. Artūram – vadošā. Oskars pievienojas dziesmā vai, kā šajā intervijā, papildina, apstiprina vai iebilst Artūra teiktajam.

Artūrs: – Laikam patiešām mēs Latvijā esam vieni no retajiem muzikālajiem ilgdzīvotājiem. Paaudzes mainās, dzimst bērni un mazbērni, bet mēs spēlējām gadu desmitiem. Nevarēšu nosaukt daudz citu Latvijas šlagergrupu, kas tik ilgi noturējušās. Protams, arī mums ir bijušas domstarpības, kur nu bez tām, bet vienreiz kopā ar Osi (*tā tiek saukts Oskars - A.B.*) sākām štukot, vai esam kādreiz tā nopietni saukušies, villojušies. Izrādās, ka nē. Un paši nezinām, kāpēc.

– Vari būs raksturi saderīgi, vari būs kā labā laulībā esat jau «pierīvējušies» viens pie otra?

Artūrs: – Zinu, ka Osis man ļoti uzticas, ļoti. Un, ja es saku, ka tā vajag, tad viņš zina, ka tā arī vajag. Un vēl – mēs abi neesam milzu personības, divi titāni, kas cīnās. Mums ir arī ļoti saderīga muzikālā domāšana.

Oskars: – Jā, nenoliedzu – es pakļaujos, jo Artūram tomēr ir augstākā muzikālā izglītība. Man nav nekādas muzikālās izglītības, sāku dziedāt armijas laikā. Man ir tikai dabas dota balss un muzikālā dzirde, tāpēc es tiešām uzticos Artūra teiktajam. Tomēr arī Artūrs bieži prasa manu viedokli, vai teksts der, vai tā būs labi, un tad mēs kopā to visu analizējam. Bieži izejam uz kompromisu, un viss ir kārtībā.

Kā atzīst Artūrs, sākums tajā tālajā 1988. gadā ir bijis diezgan banāls, bet rezultāts, kā tagad redzams, apbrīnojami ilgnoturīgs. Abi sadziedājušies uz kruīza kuģa Dobeles skolotāju kora «Sidrabe» koncertbrauciena laikā uz Varne-mindi un Štrālzundi Vācijā. Sgadījies tā, ka tieši tad gan Artūram, gan Oskaram bija paputējušas iepriekšējās grupas.

– Sākām kuģa restorānzālē kaut ko pamēģināt, un beigās aizgājām līdz tam – nu ko, Osi, uzdziedam Latvijā kopā! Un tā jau 34 gadus dziedam kopā, – saka Artūrs.

«Es esmu tērvetnieks...» – muzikāli apliecina Artūrs un

Oskars vienā no grupas populārākajām dziesmām. Un arī grupas nosaukums ikvienam nodod šo vēsti.

Artūrs: – Vārds Tērvete jau ir brends gan tepat Latvijā, gan ārpus tās – vai tas patiek kādam, vai nē. Īstenībā jau neviens Dobeli ar Tērveti nesaista, lai gan tagad esam vienā – Dobeles – novadā. Rajona laikos bija vēl kāda saistība, bet ne pēdējos gados, kad Tērvete bija stabils novads ar savu himnu un ģerboni. Un es esmu tik dziļi Tērvetē iegājis iekšā, ka, manuprāt, mūs var pievienot jebkam – mēs vienmēr sirdī būsīm tērvetnieki.

Oskars: – Es visistākais tērvetnieks esmu jau 38 gadus. Kā dziedam dziesmā, patiešām «manas mājas ir te» – man ir dzīvoklis Tērvetē. Tepat leišmalītē, Bukaišos, esmu arī dzimis un strādājis.

Plosa dvēseli

Grupai izpildījumā skanošās dziesmas galvenokārt ir Artūra paša radītās. Tām viņš ir gan komponists, gan arī tekstu autors.

– Mūsu grupai, ja neskaita manus dziesmu tekstus, ir trīs dzejnieki – stūrakmeņi. Tā ir tērvetniece Ulla Kavicka, DJ Dark no Madonas un Leontine Apšeniece no Rēzeknes. Ar šiem autoriem sadarbība veiksmīgi ilgst jau gadiem, tomēr gribu īpaši izcelt Ullu Kavicku, ar kuras tekstiem dziesmu tapis visvairāk.

– Vai ir saskaitīts, cik daudz dziesmu sacerēts šajos gados?

– Šo jautājumu man uzdeva arī raidījumu vadītājs Guntis Skrastiņš. Viņam patika rēķināt, cik dziesmu sacerēts. Nē, tā īsti nav saskaitīts. Taču, ja sāktu rēķināt dziesmas vēl no popgrupas un bērnu mūzikas festivāla «Sauls zaķis» laikiem, varētu būt ap 300, bet īsti neesmu pārliecināts, jo ir arī dažādi remiksi. Esam mainījuši studijas, menedžerus un režisorus, un tad rodas doma, ka, rau, šis vecais gabals labi varētu skanēt citādās skaņās. Un ir vesela virkne skaņdarbu, kas ir pat trīs reizes remiksēti. Jo 30 gadu laikā tu vari remiksēt to gabalu pat vairākas reizes, un cilvēki teiks – o, kāda jauna forša dziesma!

– Daudzas «Tērvetes» dziesmas ir tik minorīgas un dvēseli plosošas. Šķiet, ka izdziedat savu nelaimīgo mīlestību un muzikanta sūro likteni.

– Jā, vīriešu liktenis ir milēt un ciest (*smejas*). Nav tā, ka cietējas ir tikai sievietes. Taču kā vīrieši cieš, vai dieniņ!

– Un klausītāji jūt jums līdzī – tik nelaimīgi vīrieši...

– Nē, nu tā nav, ka nelaimīgi, bet jebkurā gadījumā es neliedzu cilvēkiem tam ticēt. Jā, daudzi domā, ka viss, par ko mēs dziedam, nāk no mūsu pašu dzīves.

Taču nav tā, ka mums ir tikai tās smeldzīgās dziesmas. Atnāc uz balli, kad spēlējam, un redzēsi, ka nav tik daudz tādu dziesmu! Taču patiešām mēs savas balvas un aptaujās labākās vietas esam ieguvuši ar tām. Un tad rodas iespaids, ka tie tērvetnieki ir baigi sērīgie. Arī nesen Lielvārdē notikušajā raidījuma «Latvijas Sirdsdziesma» Lielajā Finālā astoto vietu ieguvām ar dziesmu «Sapnis divatā» – arī skumju pilnu par dienām tālajām, laimīgajām.

– Šī gada «Latvijas Sirdsdziesma» bija veiksmīga arī Aijai Legzdiņai, kura uzvarēja finālā.

– Esmu priecīgs par Aiju, ka viņai viss izdevās. Viņa tiešām bija to pelnījusi. Un man prieks redzēt, kā viņa no sirds priecājās par savu uzvaru.

Mūsu tā saucamie zelta laiki bija tad, kad toreiz vēl šlageraptauju fināli notika Ventspilī. Tad gandrīz katru gadu finālā bija gan «Tērvete», gan Dobeles zemessargi. Tad politisko ķīvīņu rezultātā Ventspilī pasākums vairs nenotika, un arī mēs kaut kā atgājām no tā. Un pēkšņi atkal viss atjaunojās. Saprātu, ka viss notiek tad, kad jānotiek, un mēs atkal jutāmies piederīgi nu jau šlageraptauju mantiniecei – Latvijas Sirdsdziesmai.

Oskars piebilst: – Nekad nebiju gaidījis, ka būs 8. vieta. Tas ir liels, patīkams pārsteigums – zelta vidusceļš. Es arī ļoti priecājos, ka uzvarēja mūsu novadniece.

Ak, šī šlagermūzika!

Smalkāku ļaužu uzskatos šlagermūzikas klausīšanās un kur nu vēl fanošana par to nepieder pie labā toņa.

– Katrai mūzikai ir sava vieta, – skaidro Artūrs. – Un ir reizes, kad vajadzīgs šlageris, protams, labs šlageris. Tikpat labi var būt štruntīga simfoniskā mūzika. Var būt arī ļoti štruntīgs džezs.

Bet, kad man sāk stāstīt, ka tādu šlageri nemaz neklausās, man ir jāpasmejas. Tas ir tāpat kā ar žurnāliem. Ir tā saucamā dzeltenā prese: «Privātā dzīve», «Kas jauns» un citi žurnāli, kur slavenības tiek aprakstītas. Intelektuāli, smalku aprindu ļaudis, pasarg', Dievs, tāds nelasa, bet, kad sāk runāt, izrādās, ka visi ir lasījuši, visi zina. Tie paši snobi, kas šlagerīti noliek līdz ar zemi, jānos kā negudri dzied visus šlagerus. Tā ir tikai tāda poza.

Mans dēls Lauris uzskata, ka laukos ir jāskan Latvijas Radio 2 dziesmām, tāpat kā Amerikā skan kantri mūzika. Tas pieder pie vides. Starp citu, ārzemēs – Vācijā, Francijā, Itālijā – šlageris nav nevājošs vārds. Tas ir pat pagodiņošs vārds. Tā vienkārši ir vieglās mūzikas žanra dziesma, kas iegū-

Oskars Andrušāns (no kreisās) un Artūrs Reiniks.

vusi plašu popularitāti. Var teikt, grāvējs. Tikai Latvijā šis mūzikas žanrs ir nonivelēts kā kaut kas ne visai vērtīgs.

Sirdsdziesmas finālā man ļoti iepatikās grupa «Zelta kniede» – jauni čaļi, kas spēlē šlageri. Viņi šlagerpasaulē ir ienesuši pilnīgi jaunas garšas. Kaspars Markševics, manuprāt, ir viens no interesantākajiem Latvijas estrādes dziedātājiem. Viņš izpilda arī divas manas dziesmas, un tas mani arī ļoti priecē. Tā ka uz skatuves ir ne tikai 70. gadu labi zināmais formāts, bet parādās pilnīgi jauni izpildītāji, kas dzied šlageri, bet to jau dara ar ļoti mūsdienīgu piesitienu.

– Jūs joprojām aicina spēlēt arī ballēs.

Artūrs: – Jo vecāki kļūstam, jo mazāk spēlējam ballēs. Gan tāpēc, ka tas ir ļoti smags darbs, gan tāpēc, ka mums vairāk piedāvā koncertēt. Ja ir iespēja izvēlēties un nav drausmīgi spiedīgu materiālo apstākļu, protams, dosim priekšroku koncertiem. Bet reizēm ballēs vēl uzspēlējam. Taču mums ir noteikumi: pirmkārt, organizatoru aparatūra, jo mums pašiem to grūti atvest un no tās stiepšanas jau sāp muguras, otrkārt, spēlējām tikai trīs tūres. Ne visiem tas der, bet diezgan daudz, kas aicina, tāds formāts apmierina. Viņi zina, ka «Tērvete» nospēlēs godīgi trīs tūres, kurās salikts pats labākais, kas cilvēkiem patīk.

Ar koncertiem ir labi. Cilvēki ir ļoti izslāpuši pēc mūzikas un koncertiem, un, tā kā mūs baida ar nākamo pandēmijas vilni, visi cenšas maksimāli daudz organizēt pasākumus.

Arvien vairāk pieprasīti ir arī manis vadītā Dobeles zemessargu ansambļa koncerti. Cilvēki ir sapratuši, ka mūsu programmā ir ne tikai ļoti nopietnas, patriotiskas, bet arī tautā mīlētās, gadu desmitiem dziedātas jautras, drastiskas dziesmas, kā arī

manas kompozīcijas ar tautiski jestrū piesitienu un neatņemamu humora devu. Varētu teikt, ka «Dobeles zemessargi» ir radījuši jaunu virzienu mūzikā – militāro šlageri. Cilvēki jūtas ļoti komfortābli, jo vecie gabali ir zināmi, jaunie savukārt viegli uztverami, kurus var dziedāt līdzī, un tas viņiem ļoti patīk.

– Vai jums ir daudz fanu?

– Pamatā tā ir vidējā un vecākā paaudze, bet mani nedaudz pārsteidz, ka ir diezgan daudz arī pajaunu cilvēku. Reizēm meitenes ar mums grib bildēties, un arī Lielvārdē pēc koncerta klāt pienāca jauni skuķi, kas pašas dzied popgrupā. Gribot kopā nobildēties. Es saku: ko tad jūs ar veciem onkām bildēsieties? Šis pretī: bet mums patīk, kā jūs dziedat, mums patīk šlagerītis, mums patīk tas minorīšs, lai asaru var nobirdināt.

Jā, izrādās, ka arī Latvijā ir pietiekami daudz jaunu cilvēku, kas labprāt klausās šlagermūziku. Tā nav nekādu vecu ļaužu mūzika.

Oskars: – Es priecājos par katru cilvēku, kurš nāk uz mūsu koncertu vai balli un mēģina ar mums kontaktēties, aprunāties. Es neteikšu, ka viņi ir mūsu fani, vienkārši cilvēki grib aprunāties, redzēt mūs «dzīvā», ne tikai televizoru ekrānos. Šodien pienāca viens cilvēks – vai dieniņ, pirmo reizi redzu jūs dzīvē! Cilvēkam prieks, un mums arī.

Anita Banzīņa

Jāņa Deinata foto. Foto no Artūra Reinika personīgā arhīva

MAF

Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem
Par lappuses saturu atbild raksta autors